

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

7. prosince 2017*

„Řízení o předběžné otázce – Sociální zabezpečení migrujících pracovníků – Nařízení (EHS)
č. 1408/71 – Článek 46 odst. 2 – Článek 47 odst. 1 písm. d) – Článek 50 – Minimální důchod –
Minimální dávky – Výpočet nároků na důchod“

Ve věci C-189/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Högsta förvaltningsdomstolen (Nejvyšší správní soud, Švédsko) ze dne 23. března 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 4. dubna 2016, v řízení

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

proti

Pensionsmyndigheten,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení J. L. da Cruz Vilaça, předseda senátu, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger a F. Biltgen (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 9. března 2017,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Pensionsmyndigheten M. Westbergem, jakož i M. Irving a A. Svärd, jako zmocněnci,
- za švédskou vládu A. Falk, C. Meyer-Seitz a U. Persson, jakož i L. Swedenborgem, jako zmocněnci,
- za českou vládu M. Smolkem, J. Pavlišem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi K. Simonssonem a D. Martinem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 3. května 2017,

vydává tento

* Jednací jazyk: švédština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 46 odst. 2 a čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, samostatně výdělečně činné osoby a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), ve znění nařízení Rady (ES) č. 1606/98 ze dne 29. června 1998 (Úř. věst. 1998, L 209, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 354, dále jen „nařízení č. 1408/71“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Boguslawou Zaniewicz-Dybeck a Pensionsmyndigheten (důchodový úřad, Švédsko) ve věci přiznání minimálního důchodu stanoveného švédským všeobecným důchodovým systémem.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Kapitola 3 nařízení č. 1408/71, nadepsaná „Stáří a úmrtí (důchody)“, která je součástí hlavy III, nadepsané „Zvláštní ustanovení týkající se jednotlivých kategorií dávek“, sdružuje články 44 až 51a daného nařízení.

- 4 Článek 44 uvedeného nařízení, nadepsaný „Obecná ustanovení pro přiznání dávek, pokud zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná podléhá právním předpisům dvou nebo více členských států“, v odstavci 1 stanoví:

„Nároky na dávky zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné, která podléhá právním předpisům dvou nebo více členských států, nebo pozůstalých po ní, se určují v souladu s touto kapitolou.“

- 5 Článek 45 nařízení č. 1408/71, nadepsaný „Započtení dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů, kterým zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná podléhala, pro získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky“, v odstavci 1 uvádí:

„Pokud právní předpisy členského státu podmiňují získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky, v rámci systému, který není zvláštním systémem ve smyslu odstavce 2 nebo 3, získáním dob pojištění nebo bydlení, přihlíží příslušná instituce uvedeného státu v nezbytném rozsahu k dobám pojištění nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, ať již v rámci obecného, nebo zvláštního systému a jako zaměstnaná osoba, nebo osoba samostatně výdělečně činná. Pro uvedený účel přihlíží k těmto dobám, jako by byly získány podle jí uplatňovaných právních předpisů.“

- 6 Článek 46 uvedeného nařízení, nadepsaný „Přiznání dávek“, stanoví:

„1. Pokud byly splněny podmínky vyžadované právními předpisy členského státu pro získání nároku na dávky, aniž je nutno použít článek 45 nebo čl. 40 odst. 3, použijí se tato pravidla:

- a) Příslušná instituce vypočte výši dávky, která by náležela
 - i) jednak pouze podle jí uplatňovaných předpisů;
 - ii) jednak na základě odstavce 2;

[...]

2. Pokud byly podmínky vyžadované právními předpisy členského státu pro získání nároku na dávky splněny pouze po použití článku 45 nebo čl. 40 odst. 3, použijí se tato pravidla:

- a) příslušná instituce vypočte teoretickou výši dávky, na kterou by dotyčná osoba mohla uplatnit nárok, pokud by všechny doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů členských států, které se na zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou vztahovaly, byly získány v dotyčném členském státě a podle právních předpisů uplatňovaných institucí v době přiznání dávky. Pokud podle těchto právních předpisů není výše dávky závislá na délce získaných dob, považuje se tato výše za teoretickou výši uvedenou v tomto písmenu;
- b) příslušná instituce potom určí skutečnou výši dávky na základě teoretické výše uvedené v předchozím písmenu v poměru délky dob pojištění nebo bydlení získaných před vznikem pojistné události podle jí uplatňovaných právních předpisů k celkové délce dob pojištění a bydlení získaných před vznikem pojistné události podle právních předpisů všech členských států, kterých se to týká.

3. Dotyčná osoba má nárok na nejvyšší částku vypočtenou v souladu s odstavci 1 a 2 od příslušné instituce každého členského státu, kterého se to týká, aniž je dotčeno použití předpisů o snížení, pozastavení nebo odnětí stanovených právními předpisy, podle kterých dávka náleží.

V tom případě se srovnání, které má být provedeno, týká částek stanovených po uplatnění uvedených ustanovení.

[...]“

- 7 Článek 47 uvedeného nařízení, nadepsaný „Doplňující ustanovení pro výpočet dávek“, ve svém odst. 1 písm. d) uvádí:

„Pro výpočet teoretické a poměrné výše uvedené v čl. 46 odst. 2 se použijí tato pravidla:

[...]

- d) pokud se podle právních předpisů členského státu dávky vypočítávají na základě částky příjmů, příspěvků nebo zvýšení, určí příslušná instituce uvedeného státu příjmy, příspěvky a zvýšení, které se mají vzít v úvahu, pokud jde o doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů jiných členských států, na základě průměrných příjmů, příspěvků nebo zvýšení zaznamenaných s ohledem na doby pojištění získané podle jí uplatňovaných právních předpisů;

[...]“

- 8 Článek 50 nařízení č. 1408/71, nadepsaný „Přiznání doplatku, pokud celková částka dávek náležejících podle právních předpisů různých členských států nedosahuje minima stanoveného právními předpisy státu, na jehož území má příjemce bydliště“, stanoví:

„Příjemci dávek, na kterého se vztahuje [kapitola 3 nařízení č. 1408/71], nesmí být ve státě, na jehož území má bydliště a podle jehož právních předpisů se mu má dávka vyplácet, přiznána dávka nižší, než je minimální dávka stanovená uvedenými právními předpisy za dobu pojištění nebo bydlení, která se rovná všem dobám pojištění vzatým v úvahu pro vyplácení podle předchozích článků. Příslušná instituce uvedeného státu mu případně vyplácí po celou dobu bydlení na jeho území doplatek rovnající se rozdílu mezi celkovou částkou dávek náležejících podle [kapitoly 3 nařízení č. 1408/71] a částkou minimální dávky.“

Švédské právo

- 9 Starobní důchod švédského všeobecného systému se skládá ze tří částí, a to poměrného důchodu, doplňkového důchodu a minimálního důchodu.
- 10 Poměrný a doplňkový důchod odráží výši příjmů dotyčné osoby. První je založen na vzniklých důchodových nárocích a druhý je součástí důchodového systému, který ve Švédsku platil před rokem 2003 a je určen osobám narozeným do roku 1953. Jedná se v zásadě o příspěvkové dávky.
- 11 Naopak minimální důchod, jehož cílem je základní ochrana osob s nízkými nebo žádnými příjmy, je dávkou závisící na bydlišti a je financován z daní. Do švédského důchodového systému byl zaveden v rámci jeho změn v 90. letech minulého století a byl jím nahrazen dřívější státní starobní důchod.
- 12 Výše minimálního důchodu závisí na výši ostatních starobních důchodů vyplácených dotyčné osobě. Snižuje se postupně v závislosti na výši poměrného důchodu, doplňkového důchodu a některých dalších dávek.
- 13 Vnitrostátními ustanoveními týkajícími se minimálního důchodu, která jsou relevantní ve věci v původním řízení, jsou ustanovení lagen (1998:702) om garantipension (zákon č. 702 z roku 1998 o minimálním důchodu), jenž byl nahrazen socialförsäkringsbalken (2010:110) (zákoník sociálního zabezpečení z roku 2010, dále jen „SFB“).
- 14 Podle článků 8 a 10 kapitoly 55 SFB minimální důchod představuje základní garantovanou výši starobního důchodu ze švédského všeobecného systému. Závisí na době pojištění a může být příznán těm, kteří nemají žádný starobní důchod závisící na příjmu nebo jejichž důchod závisící na příjmu nepřesahuje určitou částku.
- 15 Podle článku 2 kapitoly 67 SFB si mohou minimální důchod nárokovat pojištěnci narození v roce 1938 nebo později, pokud dosáhli doby pojištění v délce alespoň tří let.
- 16 Článek 4 kapitoly 67 SFB stanoví, že minimální důchod může být čerpán nejdříve v měsíci, v němž pojištěná osoba dovrší 65 let věku.
- 17 Článek 11 téže kapitoly upřesňuje, že při výpočtu doby pojištění se přihlíží pouze k době od kalendářního roku, v němž dotyčný dovrší 16 let věku, do kalendářního roku, v němž dovrší 64 let věku.
- 18 Článek 15 kapitoly 67 SFB stanoví, že základ pro výpočet minimálního důchodu tvoří důchod závisící na příjmech, na něž má pojištěný nárok za stejné období.
- 19 Článek 16 uvedené kapitoly definuje výraz „starobní důchod závisící na příjmu“ ve smyslu článku 15 téže kapitoly jako starobní důchod závisící na příjmu ve smyslu SFB před snížením podle ustanovení některých článků tohoto zákoníku, jakož i povinné starobní důchody podle právních předpisů jiných států, které nelze považovat za minimální důchod podle SFB.
- 20 Základní částka, která je základem pro výpočet některých sociálních dávek včetně minimálního důchodu, je definována v článku 7 kapitoly 2 SFB. Tato částka je indexována na obecnou cenovou hladinu. V roce rozhodném ve věci v původním řízení činila 39 400 švédských korun (SEK) (přibližně 4 137 eur).
- 21 Podle článku 23 kapitoly 67 SFB roční minimální důchod pro sezdanou osobu, u níž základ jeho výpočtu nepřesahuje 1,14násobek základní částky, činí 1,9násobek základní částky snížený o základ výpočtu.

- 22 Článek 24 téže kapitoly stanoví, že roční minimální důchod pro sezdanou osobu, u níž základ jeho výpočtu přesahuje 1,14násobek základní částky, činí 0,76násobek základní částky snížený o 48 % části základu výpočtu přesahující 1,14násobek základní částky.
- 23 Článek 25 kapitoly 67 SFB uvádí, že pro osoby, které nemohou prokázat dobu pojištění v délce 40 let, se při poměrném výpočtu všechny částky související se základní částkou uvedenou v člancích 21 až 24 dané kapitoly musí snížit v poměru odpovídajícím podílu doby pojištění a čísla 40.
- 24 Interní pokyny č. 2 Försäkringskassan (národní fond sociálního zabezpečení, Švédsko) (dále jen „pokyny“) uváděly, že při poměrném výpočtu minimálního důchodu stanoveném v článku 25 kapitoly 67 SFB je třeba při výpočtu teoretické výše stanovené v čl. 46 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71 přiřadit každé době pojištění získané v jiných členských státech fiktivní důchodovou hodnotu, která odpovídá průměrné hodnotě přiznávané pro důchodové účely dobám pojištění získaným ve Švédsku.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 25 Boguslawa Zaniewicz-Dybeck, polská státní příslušnice, se narodila v roce 1940 a v roce 1980 se přestěhovala z Polska do Švédska. V Polsku pracovala 19 let, ve Švédsku měla bydliště po dobu 24 let a pracovala tam 23 let.
- 26 V roce 2005 podala B. Zaniewicz-Dybeck žádost o minimální důchod, kterou národní fond sociálního zabezpečení zamítl.
- 27 Rozhodnutím vydaným na základě stížnosti dne 1. září 2008 národní fond sociálního zabezpečení toto zamítnutí potvrdil.
- 28 Vzhledem k tomu, že B. Zaniewicz-Dybeck získala doby pojištění ve Švédsku i v Polsku, provedl národní fond sociálního zabezpečení výpočet jejího minimálního důchodu podle nařízení č. 1408/71 na základě vnitrostátních ustanovení a dále i dle zásady poměrného výpočtu stanovené v čl. 46 odst. 2 uvedeného nařízení.
- 29 V rámci výpočtu minimálního důchodu B. Zaniewicz-Dybeck podle vnitrostátních ustanovení národní fond sociálního zabezpečení v souladu s článkem 25 kapitoly 67 SFB a s pokyny určil poměrným výpočtem základ pro výpočet tohoto důchodu. Mimoto při výpočtu základní částky stanovené v čl. 46 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71 nezohlednil starobní důchod závisející na příjmech, na něž B. Zaniewicz-Dybeck získala nárok v Polsku, ale jejímu důchodu závisejícímu na příjmech získanému ve Švédsku za 24 let pojištění ve výši 75 216 SEK (přibližně 7 897 eur) přiřadil roční hodnotu 3 134 SEK (přibližně 329 eur), tj. 75 216 SEK děleno 24, a tuto částku vynásobil maximální dobou pojištění pro minimální důchod, tedy 40 lety. Získal tak hodnotu fiktivního důchodu ve výši 125 360 SEK (přibližně 13 162 eur).
- 30 Na základě těchto výsledků měl národní fond sociálního zabezpečení za to, že starobní důchody závisející na příjmech, které podle článku 15 kapitoly 67 SFB představují základ pro výpočet minimálního důchodu, vyplácené B. Zaniewicz-Dybeck překročily maximální výši příjmů pro přiznání minimálního důchodu.
- 31 Poté, co B. Zaniewicz-Dybeck uvedené rozhodnutí bezúspěšně napadla před Förvaltningsrätten i Stockholm (správní soud se sídlem ve Stockholmu, Švédsko) a následně před Kammarrätten i Stockholm (správní odvolací soud ve Stockholmu, Švédsko), předložila věc Högsta förvaltningsdomstolen (Nejvyšší správní soud, Švédsko).

- 32 B. Zaniewicz-Dybeck tvrdí, že teoretická výše minimálního důchodu má být vypočtena podle nařízení č. 1408/71, bez použití čl. 47 odst. 1 písm. d) uvedeného nařízení, jelikož minimální důchod vychází pouze z délky dob pojištění s odečtením důchodu založeného na příjmech získaných ve Švédsku, a rovněž bez použití pokynů, jelikož ty znevýhodňují migrující pracovníky, kterým je jiným členským státem vyplácen důchod založený na příjmech nízké výše.
- 33 Podle důchodového úřadu, který od 1. ledna 2010 nahradil národní fond sociálního zabezpečení, doby pojištění získané v jiném členském státě než Švédském království zakládají nárok na důchod od tohoto jiného členského státu. Vzhledem k tomu, že minimální důchod má přitom doplňkovou povahu, jeho výpočet bez použití čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1408/71 by měl za účinek, že by dotyčný, který získal doby pojištění v jiném členském státě než Švédském království, pobíral nadměrné dávky. Nepřirazení průměrné důchodové hodnoty dobám pojištění získaným v jiném členském státě než Švédském království by totiž vedlo k tomu, že by se těmto dobám přiřadila nižší hodnota, než která by odpovídala stejným dobám získaným ve Švédsku.
- 34 Předkládající soud zdůrazňuje, že když příslušná instituce, tedy národní fond sociálního zabezpečení nebo důchodový úřad, provádí výpočet minimálního důchodu podle čl. 46 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71, přiřazuje každé době pojištění získané pracovníkem v jiném členském státě než Švédském království fiktivní důchodovou hodnotu, která odpovídá průměrné hodnotě přiznávané dobám pojištění získaným ve Švédsku, která snižuje výši minimálního důchodu bez ohledu na to, zda dotyčný během této doby pracoval, nebo nikoli. Pokud totiž dotyčný během této doby pracoval, a získal tak nárok na důchod převyšující fiktivní důchodovou hodnotu vypočtenou příslušným orgánem, dochází ke zvýhodnění. Naopak, pokud dotyčný v jiném členském státu nepracoval nebo získal důchod nižší, nežli je fiktivní důchodová hodnota vypočtená příslušným orgánem, dochází ke znevýhodnění.
- 35 Vzhledem k těmto poznatkům má předkládající soud za to, že existuje nejistota ohledně způsobu, jakým je třeba provádět výpočet minimálního důchodu. Konkrétněji se zabývá tím, zda je při výpočtu takového důchodu třeba použít čl. 46 odst. 2 a čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1408/71 a – je-li tomu tak – zda je podle těchto ustanovení možné za účelem určení základu pro výpočet takového důchodu přiřadit dobám pojištění získaným v jiném členském státě než Švédském království fiktivní důchodovou hodnotu odpovídající průměrné hodnotě dob pojištění získaných ve Švédsku. Pro případ záporné odpovědi se předkládající soud zabývá tím, zda je při výpočtu minimálního důchodu třeba zohlednit starobní důchody vyplácené dotyčnému v jiných členských státech.
- 36 Za těchto podmínek se Högsta förvaltningsdomstolen (Nejvyšší správní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Znamenají ustanovení čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1408/71, že při výpočtu švédského minimálního důchodu lze dobám pojištění dosaženým v jiném členském státě přiřadit důchodovou hodnotu odpovídající průměrné hodnotě dob dosažených ve Švédsku, jestliže příslušná instituce provádí poměrný výpočet v souladu s čl. 46 odst. 2 uvedeného nařízení?
- 2) Může v případě záporné odpovědi na první otázku příslušná instituce při výpočtu nároku na minimální důchod zohlednit důchodové příjmy, které pojištěné osobě plynou z jiného členského státu, aniž by to bylo v rozporu s ustanoveními nařízení č. 1408/71?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 37 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda nařízení č. 1408/71 má být vykládáno v tom smyslu, že při výpočtu takové dávky, jako je minimální důchod dotčený v původním řízení, příslušnou institucí členského státu je třeba použít poměrnou metodu výpočtu stanovenou v čl. 46 odst. 2 uvedeného nařízení a v souladu s čl. 47 odst. 1 písm. d) uvedeného nařízení přiznat dobám pojištění získaným dotyčným v jiném členském státu fiktivní průměrnou hodnotu.
- 38 Aby mohla být předkládajícímu soudu poskytnutá užitečná odpověď, je úvodem třeba připomenout, že nařízení č. 1408/71 nezavádí společný systém sociálního zabezpečení, ale zachovává rozdílné vnitrostátní systémy a jeho jediným cílem je zajistit koordinaci těchto vnitrostátních systémů. Podle ustálené judikatury si tak členské státy ponechávají pravomoc organizovat své systémy sociálního zabezpečení (viz zejména rozsudek ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 35 a citovaná judikatura).
- 39 Vzhledem k tomu, že na unijní úrovni nedošlo k harmonizaci, jsou zejména podmínky, které zakládají nárok na dávky, stanovovány právními předpisy každého členského státu (rozsudek ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 36 a citovaná judikatura).
- 40 Při výkonu této pravomoci však členské státy musí dodržovat unijní právo a především ustanovení Smlouvy týkající se svobody pohybu a pobytu na území členských států, která je přiznána každému občanovi Unie (rozsudek ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 37 a citovaná judikatura).
- 41 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 45 nařízení č. 1408/71 pokud právní předpisy členského státu podmiňují získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky získáním dob pojištění, přihlíží příslušná instituce uvedeného členského státu k dobám pojištění získaným podle právních předpisů kteréhokoliv jiného členského státu, jako by byly získány podle jí uplatňovaných právních předpisů. Jinak řečeno, doby pojištění získané v různých členských státech musí být sčítány.
- 42 Pro takový případ čl. 46 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71 stanoví, že příslušná instituce vypočte teoretickou výši dávky, na kterou by dotyčná osoba mohla uplatnit nárok, pokud by všechny doby práce, které získala v jednotlivých členských státech, byly získány v členském státě příslušné instituce. Příslušná instituce potom v souladu s odst. 2 písm. b) téhož článku určí skutečnou výši dávky na základě teoretické výše v poměru délky dob pojištění nebo bydlení v členském státě příslušné instituce k celkové délce dob pojištění nebo bydlení získaných v jednotlivých členských státech. Jedná se o poměrnou metodu výpočtu.
- 43 Článek 47 nařízení č. 1408/71 obsahuje doplňková ustanovení pro výpočet teoretické a poměrné výše uvedených v čl. 46 odst. 2 tohoto nařízení. Článek 47 odst. 1 písm. d) uvedeného nařízení č. 1408/71 tak zejména upřesňuje, že příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví, že dávky se vypočítávají na základě částky příjmů, příspěvků nebo zvýšení, určí příjmy, příspěvky a zvýšení, které se berou úvahu, pokud jde o doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů jiných členských států, na základě průměrných příjmů, příspěvků nebo zvýšení zaznamenaných s ohledem na doby pojištění získané podle jí uplatňovaných právních předpisů.
- 44 V projednávaném případě je třeba uvést, že na jednání švédská vláda sama uznala, že účelem minimálního důchodu je zajistit všem jeho příjemcům přiměřenou životní úroveň tím, že jim zaručí minimální příjem přesahující částku, na níž by měly nárok, pokud by pobírali pouze starobní důchod založený na příjmu, pokud je tato částka příliš nízká, či dokonce nulová. Minimální důchod tak představuje základní garantovanou výši starobního důchodu ze švédského všeobecného systému.

- 45 V tomto ohledu Soudní dvůr v bodě 15 rozsudku ze dne 17. prosince 1981, Browning (22/81, EU:C:1981:316), rozhodl, že o „minimální dávku“ ve smyslu článku 50 nařízení č. 1408/71 se jedná tehdy, jestliže právní předpisy členského státu bydliště obsahují zvláštní záruku, jejímž předmětem je zajistit příjemcům dávek sociálního zabezpečení minimální příjem přesahující výši dávek, na níž by měly nárok pouze na základě svých dob pojištění a výše příspěvků.
- 46 Vzhledem ke svému účelu popsanému v bodě 44 rozsudku v projednávané věci představuje tedy minimální důchod, o němž se jedná v původním řízení, podle všeho minimální dávku spadající pod článek 50 nařízení č. 1408/71.
- 47 Jak podotkl generální advokát v bodě 47 svého stanoviska, vzhledem k tomu, že nařízení č. 1408/71 nevyžaduje, aby členské státy stanovily minimální dávky, a že všechny vnitrostátní právní předpisy tedy nutně nezahrnují tento typ dávek, nemůže čl. 46 odst. 2 uvedeného nařízení ukládat zvláštní a podrobná pravidla pro výpočet takové dávky.
- 48 Nárok na vyplácení takové minimální dávky, jako je minimální důchod dotčený v původním řízení, tak musí být posuzován nikoliv na základě čl. 46 odst. 2 nebo čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1408/71, ale podle zvláštních pravidel obsažených v článku 50 uvedeného nařízení a relevantních vnitrostátních právních předpisů.
- 49 Ze stručného popisu skutkového stavu v původním řízení uvedeného v bodě 29 rozsudku v projednávané věci přitom plyne, že při výpočtu nároků B. Zaniewicz-Dybeck na minimální důchod příslušná instituce na částky poměrného a doplňkového důchodu dotčného, které jsou základem pro výpočet minimálního důchodu, uplatnila poměrnou metodu výpočtu podle článku 25 kapitoly 67 SFB, která – jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 45 a 46 svého stanoviska – je obdobou metody stanovené v čl. 46 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 1408/71. A dále při poměrném výpočtu stanoveném v uvedeném čl. 46 odst. 2 příslušná instituce v souladu s pokyny nezohlednila starobní důchod pobíraný B. Zaniewicz-Dybeck v Polsku, ale – jak stanoví čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1408/71 – jejímu důchodu závisajícímu na příjmech získanému ve Švédsku přiřadila roční hodnotu, kterou vynásobila maximální dobou pojištění pro minimální důchod, tedy 40 lety. Z předkládacího rozhodnutí plyne, že výsledek získaný použitím právě popsané metody výpočtu přesahoval strop příjmů pro přiznání minimálního důchodu.
- 50 Jak plyne z bodu 48 rozsudku v projednávané věci, taková metoda výpočtu založená na čl. 46 odst. 2 a čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1408/71 nemůže být připuštěna pro výpočet takové minimální dávky, jakou je minimální důchod dotčený v původním řízení.
- 51 Příslušné instituci přísluší provést výpočet minimálního důchodu v souladu s ustanoveními článku 50 nařízení č. 1408/71 ve spojení s vnitrostátními právními předpisy, s vyloučením článku 25 kapitoly 67 SFB a pokynů.
- 52 Na první otázku je tak třeba odpovědět, že nařízení č. 1408/71 musí být vykládáno v tom smyslu, že při výpočtu takové minimální dávky, jako je minimální důchod, o němž se jedná ve věci v původním řízení, příslušnou institucí členského státu není na místě použít čl. 46 odst. 2 ani čl. 47 odst. 1 písm. d) uvedeného nařízení. Taková dávka musí být vypočtena v souladu s ustanoveními článku 50 téhož nařízení ve spojení s vnitrostátními právními předpisy, aniž se však použijí taková vnitrostátní ustanovení, jako jsou ustanovení dotčená ve věci v původním řízení a která se týkají poměrného výpočtu.

Ke druhé otázce

- 53 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda nařízení č. 1408/71 má být vykládáno v tom smyslu, že brání právním předpisům členského státu, které stanoví, že při výpočtu takové dávky, jako je minimální důchod, o nějž se jedná v původním řízení, musí příslušná instituce zohlednit veškeré důchodové příjmy, které dotyčnému skutečně plynou z jednoho nebo více jiných členských států.
- 54 Je třeba zdůraznit, že jak plyne z odpovědi na první otázku, taková minimální dávka, jako je minimální důchod dotčený v původním řízení, musí být vypočtena podle článku 50 nařízení č. 1408/71 a relevantních vnitrostátních právních předpisů.
- 55 Z vnitrostátních ustanovení týkajících se minimálního důchodu obsažených ve SFB, které byly reprodukovány zejména v bodě 19 tohoto rozsudku, přitom výslovně plyne, že starobní důchody, které jsou dle právních předpisů jiných členských států vypláceny povinně a které nelze považovat za minimální důchod, vstupují do základu pro výpočet uvedeného důchodu. Zdá se tedy, že podle relevantních vnitrostátních právních předpisů musí příslušná instituce dotyčného členského státu při výpočtu minimálního důchodu zohlednit starobní důchod pobíraný dotyčným v jiných členských státech.
- 56 Za těchto podmínek je třeba určit, zda nařízení č. 1408/71, a konkrétněji jeho článek 50, brání právním předpisům členského státu, které stanoví, že v rámci výpočtu nároků na takovou minimální dávku, jako je minimální důchod dotčený v původním řízení, musí příslušná instituce zohlednit starobní důchody, které dotyčnému skutečně plynou z jiného členského státu.
- 57 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se článek 50 nařízení č. 1408/71 týká případů, kdy byly kariéry pracovníka podle právních předpisů členských států, jež se na něj vztahovaly, poměrně krátké, takže celková výše částek, které mu mají být těmito státy vypláceny, nedosahuje přiměřené životní úrovně (rozsudky ze dne 30. listopadu 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, bod 5, a ze dne 17. prosince 1981, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, bod 12).
- 58 Za účelem nápravy této situace uvedený článek 50 stanoví, že když právní předpisy členského státu bydliště stanoví minimální dávku, navýší se dávka vyplácená tímto státem o doplatek rovnající se rozdílu mezi celkovou částkou dávek náležejících od jednotlivých států, jejichž právním předpisům pracovník podléhal, a touto minimální dávkou (rozsudek ze dne 30. listopadu 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, bod 6).
- 59 Z toho plyne, že jak uvedl generální advokát v bodě 59 svého stanoviska, při výpočtu nároků na takovou minimální dávku, jako je minimální důchod dotčený v původním řízení, článek 50 nařízení č. 1408/71 specificky požaduje zohlednění skutečných důchodových příjmů, které dotyčnému plynou z jiného členského státu.
- 60 Na druhou otázku je tak třeba odpovědět, že nařízení č. 1408/71, a konkrétně článek 50 uvedeného nařízení, musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání právním předpisům členského státu, které stanoví, že při výpočtu takové minimální dávky, jakou je minimální důchod, o nějž se jedná ve věci v původním řízení, musí příslušná instituce zohlednit veškeré důchodové příjmy, které dotčenému skutečně plynou z jednoho nebo více jiných členských států.

K nákladům řízení

- 61 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, samostatně výdělečně činné osoby a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996, ve znění nařízení Rady (ES) č. 1606/98 ze dne 29. června 1998, musí být vykládáno v tom smyslu, že při výpočtu takové minimální dávky, jako je minimální důchod dotčený ve věci v původním řízení, příslušnou institucí členského státu není na místě použít čl. 46 odst. 2 ani čl. 47 odst. 1 písm. d) uvedeného nařízení. Taková dávka musí být vypočtena v souladu s ustanoveními článku 50 téhož nařízení ve spojení s vnitrostátními právními předpisy, aniž se však použijí taková vnitrostátní ustanovení, jako jsou ustanovení dotčená ve věci v původním řízení a která se týkají poměrného výpočtu.
- 2) Nařízení č. 1408/71 ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením č. 118/97, ve znění nařízení č. 1606/98, a konkrétně článek 50 uvedeného nařízení, musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání právním předpisům členského státu, které stanoví, že při výpočtu takové minimální dávky, jakou je minimální důchod, o němž se jedná ve věci v původním řízení, musí příslušná instituce zohlednit veškeré důchodové příjmy, které dotčenému skutečně plynou z jednoho nebo více jiných členských států.

Podpisy.